

Etablerad behandlingsform nedvärderad i reklam för eget preparat

Ett bokningsbrev från firman »SmithKline Beecham» ramlade ner i min brevlåda med sitt häpnadsväckande budskap: »Karin Boye sökte bot genom psykoanalys i Berlin för sina depressioner. Men hon blev inte bättre. Till slut tog hon sitt liv med en giftflaska i skogen nära Alingsås. Om hon hade levt idag hade det funnits goda möjligheter till behandling med 'Seroxat'!»!

Läkemedelsfirman kan ju inte veta att jag är psykoanalytiker när de skickar sitt brev till mig. De kanske tror att psykoanalys var något som bara fanns i Berlin på 1930-talet. Något urmodigt, som fick deprimerade personer att ta livet av sig, eftersom de »inte blev bättre».

Men psykoanalysen frodas fortfarande i Berlin, Sverige och runt om i

världen. I Sverige finns ca 300 utövande psykoanalytiker. Kanske andra som får denna reklam inte känner till detta.

Om jag skulle vara lika okunnig och infam som läkemedelsfirman SmithKline Beecham skulle jag räkna upp fall som suiciderat i samband med antidepressiv läkemedelsbehandling.

Men på ett sådant okunnigt och respektlöst sätt kan inte debatt föras – och inte heller reklam göras. Jag misstänker att detta bokningsbrev skulle kunna fällas av Konsumentverket eller liknande instans för sitt arroganta sätt att nedvärdera en väl etablerad behandlingsform med stora ambitioner för patientens psykiska utveckling, för att därmed framhäva en egen form av läkemedelsbehandling.

Jag tror också att SmithKline

Beecham är en del i ett större mönster, där läkemedelsföretag som tillverkar SSRI-preparat tappat proportionerna och tror att de löst människans psykiska problem när det gäller depressioner, tvångssyndrom (kallades förr tvångsneuros, numera omdöpt för att passa industrin bättre) och paniksyndrom (kallades förr ångestneuros, men numera omdöpt av samma skäl). Jag har respekt för att det finns andra behandlingsformer, såsom SSRI-preparat med andra tankegångar i bakgrunden än min egen. Det vore önskvärt om SmithKline Beecham (och andra) hade liknande respekt för annat än vad som finns i den egna butiken.

Tomas Böhm
leg läkare, psykoanalytiker,
Stockholm

Replik:

Båda behandlingsformerna behövs

Vi vill börja med att beklaga att vårt inbokningsbrev har upprört Tomas Böhm.

Vårt syfte med brevet var att visa att depression och ångest är förhållandevis vanligt förekommande tillstånd. För att belysa detta valde vi Karin Boye som ett exempel på en specifik person som under sin levnad drabbades av depression och ångest.

För att på ett så korrekt sätt som möjligt beskriva delar av hennes liv har vi citerat den levnadsbeskrivning som ges i ett dokument som går att återfinna på Karin Boye Sällskapets hemsida på Internet.

Vi beklagar djupt att Tomas Böhm uppfattat vårt brev som att vi vill förringa eller nedvärdera psykoanalysen som behandlingsform. Det har aldrig på något sätt varit vår tanke eller mening. Vi hyser stor respekt för de olika behandlingsformer som står till buds för att behandla den enskilde patienten. Behandling med läkemedel är en metod och psykoanalys är en annan.

Båda dessa metoder används för att ge patienten en så god behandling som möjligt.

Felaktigheter om läkaren och övriga i sjukvården

Jag vill bemöta Bengt Smedfors replik i Läkartidningen 43/98: »Övrig personal inte mindre viktig» på mitt inlägg: »Utan lagarbete ingen sjukvård».

Att beskylla honom för medvetna felsägningar vore mig främmande.

Han uppmanar mig att läsa hans text, ordagrant. Det är faktiskt min vana att läsa en text ordagrant, i synnerhet om jag avser att offentligt bemöta densamma. Här är några ordagrant citerade felaktigheter:

Han skriver: »Ingenting i sjukvården sker utan läkarordination (inkluderande delegering till exempelvis sjuksköterskor).» Detta är inte korrekt. Distriktssköterskor har sedan flera år en forskrivningsrätt gällande ett ganska stort antal läkemedel.

Han skriver vidare: »Läkare kan ersätta sjuksköterskor». Det är inte heller

sant. Sjuksköterskan har i sjukvården helt andra arbetsuppgifter än läkare. De har en högskoleutbildning anpassad till dessa arbetsuppgifter. Sjuksköterskan kan därför självklart inte ersättas av någon som saknar denna utbildning.

Vill Bengt Smedfors se läkaren som navet kring vilket sjukvårdens hjul snurrar, så OK. Men han bör inte inbilla sig att man kan bygga ett helt hjul bestående av enbart doktorer. Ett sådant hjul skulle bli synnerligen skevt och vingligt. Och i avsaknad av åtskilliga ekrar skulle det snart brista.

Bo Hedqvist
överläkare,
ögonkliniken i Halland,
Sjukhuset i Varberg

Vi är övertygade om att samtliga som träffar patienter med ångest och depression gör allt som står i deras makt för att lindra det personliga lidandet.

Viveca Schneider
produktchef,
SmithKline Beecham

